

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Sáu, ngày 31/10/2025.*

\*\*\*\*\*

## **PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC**

### **BÀI 239**

#### **NGÀY NGÀY HỌC PHẬT VẤN CỬ ĐANG TẠO NGHIỆP**

Chúng ta sống trong ảo danh, ảo vọng, “*tự tư tự lợi*”, hưởng thụ năm dục sáu trần, “*tham, sân, si, mạn*” là chúng ta đang tạo nghiệp. Hiện tại, chúng ta đang tà tà học Phật, tà tà tạo nghiệp. Ngày ngày chúng ta vẫn đang tạo nghiệp nên chúng ta học Phật không thể có thành tựu. Sáng nay, tôi nói với các chú, cho dù tôi bị bệnh khổ hay thời tiết khắc nghiệt thế nào tôi cũng không ngừng làm việc lợi ích cho chúng sanh, không ngày nào tôi dám lơ lửng thế mà ở nhà em trai tôi vẫn trộm mang bàn thờ đi bán, Mẹ tôi đang khổ đến cùng tận. Người em này của tôi đã từng quỳ dưới chân Mẹ, hứa là sẽ không làm khổ Mẹ nữa nhưng đây là nghiệp quả là ai làm người đó chịu!

Tôi nói để nhắc nhở mọi người đừng nhờn nhờn. Em trai tôi mỗi ngày vẫn làm hai đến ba mẻ đậu để tặng hàng xóm, em tôi cũng cố gắng làm việc thiện nhưng vì từ nhỏ được cưng chiều nên không thể tự lo cho bản thân. Nhiều bậc Cha Mẹ tự nhiên thương một người con một cách mù quáng, mẹ tôi cũng nuôi hai người cháu con của em trai tôi từ nhỏ đến lớn. Hằng tháng, tôi chỉ gửi tiền cho bà vừa đủ nhưng bà vẫn nuông chiều người con trai này. Mẹ tôi thương người con trai đó một cách kỳ lạ! Chúng ta làm Cha Mẹ chúng ta phải hết sức cẩn trọng, nếu không khéo thì chúng ta sẽ yêu thương con một cách mù quáng sẽ khiến chúng trở thành người phá hoại gia đình, xã hội. Chúng ta làm nhiều việc lợi ích chúng sanh cũng không thể bù đắp được hết những tội nghiệp của mình hay người trong gia đình mình đã gây ra. Nếu chúng ta không thật làm thì sẽ không có phước báu để trang trải trong đời sống.

Tôi từng nhiều lần kể câu chuyện, khi Thích Ca Mâu Ni Phật còn tại thế, Ngài có 1200 đệ tử đều là những vị A-La-Hán nhưng Thích Ca Mâu Ni Phật cũng không cản được vua Tỳ Lưu Ly tàn sát dòng họ Thích. Lần thứ nhất, khi vua Tỳ Lưu Ly kéo quân đi tàn sát dòng họ Thích, Phật ngồi dưới một gốc cây khô chắn đường đoàn quân. Khi vua Tỳ Lưu Ly hỏi lý do vì sao Ngài ngồi ở đó

thì Phật nói: “*Người thân trong gia tộc cũng giống như bóng cây che mát, ta ngồi dưới gốc cây là vì ta sắp không còn người thân*”. Sau khi nghe xong vua Tỳ Lưu Ly kéo quân về, lần thứ hai, khi nhìn thấy Phật vua Tỳ Lưu Ly cũng kéo quân về nhưng lần thứ ba thì vua quyết định xuất quân tàn sát dòng họ Thích.

Hiện tại, chúng ta đang học Phật nhưng vẫn đang tạo nghiệp, hơn nữa, nghiệp quả từ vô lượng kiếp của chúng ta cũng vô cùng nhiều. Khi nghiệp quả đến chúng ta sẽ đối diện như thế nào? Tôi đã nỗ lực mấy chục năm qua nhưng tôi vẫn phải tiếp nhận những việc đau thương, hôm trước, em tôi mới nói là đã bán cặp lư hương, chân đèn ở trên bàn thờ. Tôi đã cố gắng dìu dắt người em này bằng cách đưa đi làm cùng các anh em trong đội cơ sở vật chất, đến dự lễ tri ân để em được tri ân Mẹ. Em tôi cũng đã quỳ dưới chân Mẹ khóc, sám hối nhưng vì nghiệp nặng nên muốn chuyển đời cũng không dễ dàng, đây là giống như người thế gian nói là bị “*nghiệp quật*”. Hôm trước, tôi gọi điện hỏi em tôi là có muốn làm lại cuộc đời hay không, nếu muốn thì sắp tới các chú trong đội cơ sở vật chất sẽ về đón đi làm cùng. Người em của tôi đã khóc, nói rằng chú rất muốn thay đổi nhưng không thay đổi được! Sau những lần làm sai, em tôi có thái độ rất ăn năn nhưng vẫn tiếp tục tạo nghiệp.

Chúng ta ngày ngày đang học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền nhưng chúng ta vẫn làm sai chuẩn mực Thánh Hiền, làm sai lời Phật dạy. Chúng ta quán chiếu thì chúng ta mới có thể đồng cảm với chúng sanh, mới thấy những chúng sanh tạo nghiệp đều rất đáng thương. Chúng ta may mắn có cơ hội làm việc thiện, việc phước lành, đây là chúng ta có phúc báo. Có những người muốn làm việc thiện nhưng không biết làm bằng cách nào!

Hòa Thượng nói: “***Trên Kinh Phật nói với chúng ta, chúng sanh thời kỳ Mạt pháp, căn tánh hạ liệt, ngu si, vô trí. Phàm phu chúng ta nghiệp chướng vô cùng sâu nặng, ngày ngày tạo tội nghiệp cực trọng mà chính mình không hề hay biết, cũng không biết được quả báo của việc này là vô cùng đáng sợ, vậy thì có phải là chúng sanh ngu si, vô trí không!***”. Nếu có người nói chúng ta là chúng sanh ngu si, vô trí thì chúng ta sẽ không chấp nhận. Chúng ta ngày ngày tạo nghiệp để rồi phải gánh quả báo đáng sợ mà vẫn không hề biết phản tỉnh.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta xét nghĩ xem, chúng ta có phải là hạng chúng sanh ngu si, vô trí không?***”. Trước đây có người hỏi tôi: “*Sao trong bài*

dịch của Thầy, Hòa Thượng nói người khác ngu si, câu này nặng quá, Thầy có thể thay đổi được không?”. Tôi nói, Hòa Thượng không mắng người mà Ngài muốn chúng ta phản tỉnh xem chúng ta có thuộc hạng người vô tri, ngu si hay không.

Hòa Thượng nói: **“Phàm phu chúng ta mọi lúc, mọi nơi, trong mọi cảnh duyên, cho dù lời nói, việc làm rất chu đáo, không phạm thế nhưng khởi tâm động niệm, ý niệm thường đang phạm phải giới luật. Cho nên chúng ta tu hành, phải thường thức tỉnh chính mình, tuân thủ quy củ, tuân thủ giới luật, không cho phép mình phạm phải giới luật”**. Chúng ta tu hành, lời nói, việc làm chúng ta tinh tế không phạm nhưng ý niệm của chúng ta vẫn là **“tự tư tự lợi”**, ảo danh, ảo vọng, hưởng thụ **“năm dục sáu trần”**.

Nếu chúng ta là người chân thật tu hành thì phải thường thức tỉnh chính mình. Có những lúc chúng ta làm sai nhưng chúng ta vẫn cảm thấy chấp nhận được nên vẫn làm. Nếu đã là chuẩn mực thì không được vượt qua! Ngày ngày chúng ta phải phản tỉnh, chính mình tuân thủ quy củ, tuân thủ giới luật, không cho phép mình phạm phải lỗi lầm thì đó mới là chân thật tu hành. Hằng ngày, chúng ta làm nhiều việc tốt thì đó chỉ là bề ngoài, là ảo danh, ảo vọng. Chúng ta công phu, thời khóa nhiều nhưng tập khí xấu ác vẫn nguyên vậy thì chúng ta không thể vượt thoát được sinh tử luân hồi.

Hòa Thượng từng nói, chúng ta muốn không vào ba cõi thì đừng tạo nghiệp ba cõi, chúng ta muốn không vào tam đồ ác đạo thì đừng tạo nghiệp tam đồ ác đạo. Chúng ta thân lạy Phật, miệng niệm Phật nhưng vẫn phạm phải những nghiệp để đi vào tam đồ ác đạo. Hằng ngày, chúng ta vẫn làm hoặc khởi ý niệm trái với Thập thiện. Chúng ta tạo nghiệp là đang tạo nhân ác đạo vậy thì phải đi vào tam ác đạo. Hòa Thượng nói: **“Chúng sanh tự tác tự thọ”**. Chúng ta tự làm tự chịu, không phải ai bắt chúng ta. Mỗi người có sở thích riêng, người thích ăn phở thì đi vào quán phở, người thích ăn mì thì đi vào quán mì đây chính là nghiệp, ai thích điều gì thì đi theo nghiệp đó.

Hòa Thượng nói: **“Tại vì sao Phật Bồ Tát ngày ngày giảng Kinh? Các Ngài ngày ngày giảng Kinh, nói pháp vì chúng sanh ngày ngày học Phật mà vẫn đang tạo nghiệp”**. Tôi rất cảm xúc với lời Hòa Thượng từng nói: **“Có mấy người nghe nhắc nhở một lần mà có thể quay đầu không!”**. Mấy chục năm nay, tôi chỉ nghe và dịch đĩa của Hòa Thượng, tôi cố gắng làm theo lời Ngài dạy

mà vẫn làm chưa giống. Nếu chúng ta lúc nghe, lúc không nghe, lúc thích làm, lúc không thích làm vậy thì đến khi nào chúng ta mới có thành tựu.

Hòa Thượng nói: **“Ở thế gian, có người nghe Kinh một lần thì liền có thể giác ngộ quay đầu, liền tu hành chứng được quả vị, loại người này không phải không có nhưng rất ít, trong vài ngàn người thì có một người”**. Hiện tại, trong mấy trăm vạn người cũng khó có một người nghe Kinh một lần thì liền có thể giác ngộ.

Phật Bồ Tát lân mẫn, yêu thương chúng sanh nên các Ngài: **“Giáo nhân bất quyên”**. Dạy người không biết mệt mỏi. Chúng ta phải khởi được lòng từ bi, làm giáo dục không biết mệt mỏi. Thầy Thái từng nói: **“Chúng ta đã được Thích Ca Mâu Ni Phật giáo huấn đến 8000 lần mà đến nay vẫn chưa thay đổi, hướng hồ chúng sanh chưa được nghe, chưa được tiếp nhận!”**. Thích Ca Mâu Ni Phật đã đến thế gian 8000 lần, chúng ta ở cách thời kỳ của Phật gần 3000 năm nhưng vẫn đang ở trong thời kỳ pháp vận của Ngài, chúng ta vẫn đang được tiếp nhận Phật pháp của Ngài nhưng chúng ta vẫn chưa chân thật giác ngộ. Chúng ta hiểu điều này để có thể đồng cảm với chúng sanh, khởi được lòng đại bi để làm công việc mà Phật Bồ Tát đã làm là: **“Giáo nhân bất quyên”**. Dạy người không biết mệt mỏi.

Hòa Thượng nói: **“Nghiep chuong, tap khi của chúng ta vô cùng sâu nặng cho nên chúng ta cần phải có thiện tri thức, mỗi giờ, mỗi phút, nhắc nhở”**. Chúng ta phải nỗ lực tu hành sửa đổi chính mình, làm ra tấm gương thì chúng ta chính là thiện tri thức của chúng sanh. Chúng ta tích cực thay đổi chính mình để mọi người nhìn vào thì sẽ thấy được tấm gương. Rất khó để có thiện tri thức tìm đến nhắc nhở chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Ngày nay, bạn đi đến đâu để tìm được thiện tri thức? Thực tế là tìm không ra. Chúng ta phải học theo tấm gương của Phật Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền, nhìn thấy tượng Phật Bồ Tát nhớ đến tấm gương của Phật Bồ Tát, nhìn thấy hình tượng Cổ Thánh Tiên Hiền nhớ lại tấm gương của Cổ Thánh Tiên Hiền, để tự mình hiệu đính lại hành động của mình có đúng với lời các Ngài dạy hay không!”**.

Đại đức xưa dạy bảo chúng ta nhìn vào những tấm gương của Phật Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền, những tấm gương đức hạnh, nhìn vào Tam Bảo, Phật bảo, pháp bảo, tăng bảo để soi rọi chính mình. Đây là những tấm gương chân thật.

Chúng ta tin theo một người nào đó thì ban đầu họ chí công vô tư, hy sinh phụng hiến nhưng sau một thời gian thì có thể “*tự tư tự lợi*”. Chúng ta thờ tượng Phật, tượng Thánh Hiền, không phải để suy tôn các Ngài như một vị Thần minh để chiêm bái, cung phụng mà để chúng ta soi rọi, nhớ tưởng lại lời giáo huấn của các Ngài.

Hòa Thượng nói: “***Không phải chúng ta thờ tượng các Ngài là để bảo hộ, để được che chở phát tài, bảo hộ mạnh khỏe, bình an, chúng ta thờ các Ngài là để thường nhắc nhở chính mình***”. Khi còn nhỏ, tôi thấy mọi người dọa trẻ con, nếu tiếp tục khóc thì sẽ có ông kẹ đến để đưa trẻ dừng khóc. Đây là sự nhắc nhở trẻ, nếu tiếp tục khóc thì sẽ bị ông kẹ bắt để trẻ không khóc nữa. Hình tượng Phật Bồ Tát là để chúng ta soi rọi lại hành động việc làm của mình có giống các Ngài không.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta phải nên phát ra đại nguyện của Phật Bồ Tát, nhìn thấy Phật Bồ Tát thì nhớ đến lời dạy của Phật Bồ Tát, nhìn thấy Thánh Hiền thì nhớ đến lời dạy của Thánh Hiền, nhìn thấy những tấm gương đức hạnh thì nhớ đến lời dạy của các Ngài để chúng ta phản tỉnh, thúc liễm chính mình, có như vậy chúng ta mới không tạo tội nghiệp***”. Nếu chúng ta không phản tỉnh, thúc liễm chính mình thì chúng ta chỉ học Phật trên dáng vẻ, không phải thật học. Người chân thật học Phật thì sẽ không tạo nghiệp xấu.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta phải bắt đầu từ “Thập Thiện Nghiệp Đạo”, ngày ngày kiểm soát hành vi của ba nghiệp***”. Chúng ta học Phật mà không ngày ngày kiểm soát ba nghiệp, vẫn tùy thuận theo tập khí phiền não thì chúng ta sẽ phạm phải tất cả mười ác nghiệp. Nếu chúng ta thấu hiểu điều này thì sẽ không dung túng, không để ba nghiệp tùy tiện lộng hành. Ba nghiệp của chúng ta có nghe theo chúng ta hay không? Đến giờ cần dậy thì chúng ta có tự nguyện dậy hay đến giờ công phu, chúng ta có tự nguyện công phu hay không? Chúng ta nhất định không tùy thuận theo tập khí thì mới có thể định đặt chúng theo sự xếp đặt của mình.

Hòa Thượng nói: “***Tam phước trong “Quán Kinh” đưa ra cho chúng ta một cương lĩnh, phước thứ nhất là: “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu mười nghiệp thiện***”. Có người hỏi, làm thế nào để hiếu thân, làm thế nào để tôn sư. Bằng cách tu từ tâm, tu Mười Thiện, tu

*đưỡng tâm thiện của mình. Tu dưỡng Mười Thiện chính là hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự Sư trưởng. Nếu thân, ngữ, ý của chúng ta, ba nghiệp này vẫn đang bất thiện vậy thì bạn vẫn chưa làm được hiếu, vẫn chưa làm được kính. Chúng ta phải bắt đầu từ ngay chỗ này mà làm”.* Phật pháp chân chính là phải thực hành từ chính mình. Mỗi bài pháp phải có sự thực tiễn cụ thể. Có người đợi ngày vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc.

Có người nói với tôi, có một vị giảng “*Đệ Tử Quy*” rất hay, người khác nghe xong chỉ muốn khóc. Nghe điều này tôi cũng chỉ muốn khóc! Trong “*Đệ Tử Quy*” có điều nào giảng để chúng ta khóc hay không? Hay giảng để chúng ta hành trì? Họ không dạy mọi người cách để trở thành người con hiếu, cách học Phật đúng, mà thấy người khác làm sai thì họ khoét vào nỗi đau khổ để chiêu dụ họ. Nếu một người không được dạy nên họ trở thành người con bất hiếu, phạm nhiều lỗi lầm thì chúng ta phải dạy họ để họ trở thành người con hiếu, tích cực phục vụ cộng đồng, xã hội. Giáo huấn của Thánh Hiền dạy người chuẩn mực, ngược mặt lên không hổ thẹn với trời, nhìn xuống không hổ thẹn với người.

Bài học nào Hòa Thượng dạy chúng ta cũng đầy đủ giáo lý, hành, quả, nghĩa là có lý luận, hành trì và có kết quả. Đây mới là Phật pháp. Thầy Trần từng nói, có người dạy “*Đệ Tử Quy*” mặc trang phục, điệu bộ như người xưa nhưng họ không làm theo những tiêu chuẩn của người xưa, vậy thì người nghe sẽ không có lợi ích. Có người mang hình dáng, cử chỉ của người học Phật nhưng khởi tâm động niệm thì hoàn toàn khác. Ngày trước, có lần tôi về một ngôi chùa giảng về đề tài: “*Phật hiệu có thể gián đoạn, Phật tâm không thể gián đoạn*”. Trên miệng chúng ta có thể không niệm “*A Di Đà Phật*” nhưng trong mỗi chúng ta tâm của Phật luôn thường hằng.

\*\*\*\*\*

### ***Nam Mô A Di Đà Phật***

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!  
Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.  
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài  
liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!*